

इतर मागास वर्ग, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती व विशेष मागास प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती/ शिक्षण शुल्क व परिक्षा शुल्काचा लाभ देण्यासाठी नवीन ५४ अभ्यासक्रमांचा महाडीबीटी प्रणालीवर समावेश करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : शिवृत्ती २०२४/प्र.क्र.०७/शिक्षण-१
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय विस्तार, मुंबई -४०००३२.
दिनांक: १९ एप्रिल, २०२४.

- संदर्भ -** १) शासन निर्णय, सामान्य प्रशासन विभाग, साप्रवि-मातंस-२०१८/प्र.क्र.१३८/स.१/३९,
दि. १२.१०.२०१८
२) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३३२/तांशि-४,
दि. ७ ऑक्टोबर, २०१७
३) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग यांचे पत्र क्र. शिष्यवृ-२०२४/प्र.क्र.१३/तशि-४,
दि. ५ फेब्रुवारी २०२४.
४) शासन निर्णय, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, क्रमांक शिवृत्ती-२०२४/प्र.क्र.०७/शिक्षण-१,
दि.२९.०२.२०२४

प्रस्तावना :-

माहिती व तंत्रज्ञान विभागाने राज्यातील लाभ, आर्थिक सहाय्य आणि सेवा यांचे वितरण करण्यासाठी थेट लाभ हस्तांतरण (महाडीबीटी) ही एकमेव राज्यस्तरीय प्रणाली सन २०१८-२०१९ पासून विकसित केली असून, त्यासंदर्भातील कार्यपद्धती संदर्भ क्र. १ येथे नमूद दि. १२/१०/२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेली आहे. त्यानुसार सदरहू प्रणालीवर पहिल्या टप्पात ६ विभागांच्या ३९ शिष्यवृत्ती/ फ्री शिपच्या योजना राज्य डीबीटी आणि सेवा प्रणालीवर कार्यान्वित करण्यात आलेल्या असून, सदर योजनाची अंमलबजावणी राज्यात सुरु करण्यात आली आहे.

२. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाद्वारे नवीन व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी प्रवेशित आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांतील विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती योजना लागू करण्याबाबतचा धोरणात्मक निर्णय संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णय दि.०७/१०/२०१७ मधील मुद्दा क्र.५० अन्वये घेण्यात आला आहे. त्यानुसार सदर शिष्यवृत्ती योजनेतर्गत विद्यार्थ्यांसाठी लाभाची व्याप्ती वाढविणे व नवीन अभ्यासक्रम समावेश करण्याबाबत प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेखाली अप्पर मुख्य सचिव (वित्त), प्रधान सचिव (कृषी / पदुम), प्रधान सचिव (शालेय शिक्षण), प्रधान सचिव (सामाजिक न्याय), सचिव (आदिवासी विभाग) आणि सचिव (वैद्यकीय शिक्षण) यांचा समावेश असलेल्या सचिवस्तरीय प्रदत्त समितीला उचित निर्णय घेण्यासाठी अधिकार प्रदान करण्यात आलेले आहेत.

३. प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २५.०१.२०२४ रोजी झालेल्या सचिवस्तरीय प्रदत्त समितीच्या बैठकीत "शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ मध्ये केंद्रीय शिखर संस्थांच्या मान्यतेस अनुसरून, शासनाने मान्यता दिलेल्या ५४ व्यावसायिक अभ्यासक्रमांपैकी २० पदव्युत्तर पदवी (एम.ई./एम.टेक.) वगळून इतर ३४ पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी (एमबीए/एमएमएस) व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचा, राजर्षी छत्रपती शाहू महाराज शिक्षण शुल्क शिष्यवृत्ती योजना व डॉ. पंजाबराव देशमुख वसतिगृह निर्वाह भत्ता योजना, या योजनेंतर्गत महाडीबीटी पोर्टलवर समावेश करण्यास" मान्यता देण्यात आली. त्याचप्रमाणे संबंधित प्रशासकीय विभागांनी त्यांच्याकडून राबविण्यात येणाऱ्या शिष्यवृत्ती योजनांचा लाभ संबंधित प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांना मिळण्यासाठी सदर ५४ नवीन अभ्यासक्रमांपैकी कोणत्या योजनेसाठी कोणता अभ्यासक्रम महाडीबीटी पोर्टलवर मॅपिंग करावयाचा आहे, याबाबतची माहिती महा-आयटी कार्यालयास कळवावी व महाडीबीटी पोर्टलवर सदर अभ्यासक्रमांचे मॅपिंग करून घेण्याच्या अनुषंगाने उचित कार्यवाही करावी, असे निर्देश देण्यात आले आहेत. त्यानुषंगाने इतर मागास बहुजन कल्याण विभागामार्फत उक्तप्रमाणे अभ्यासक्रम महाडीबीटीवर मॅपिंग करण्यासाठी शासन निर्णय संदर्भ क्र.४ निर्गमित करण्यात आला आहे. तथापि, सदर शासन निर्णया सोबतच्या परिशिष्टातील अनु. क्र.३४ ते ५४ मध्ये अनावधानाने पदव्युत्तर पदवी ऐवजी पदवी अभ्यासक्रम नमूद झालेला आहे. त्यामध्ये सुधारणा करण्याच्या अनुषंगाने संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णय अधिक्रमित करून सुधारित शासन निर्णय निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ मध्ये ५४ व्यावसायिक अभ्यासक्रमांना मान्यता देण्यात आलेले संदर्भ क्र.४ येथील शासन निर्णय याद्वारे अधिक्रमीत करण्यात येत असून सुधारित आदेश पुढीलप्रमाणे निर्गमित करण्यात येत आहेत.

२. उच्च व तंत्र शिक्षण विभागाच्या दि.०७.१०.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये प्रधान सचिव उच्च व तंत्र शिक्षण यांच्या अध्यक्षतेसाठी सचिवस्तरीय प्रदत्त समितीच्या दि.२५.०१.२०२४ रोजीच्या बैठकीतील निर्णयानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२३-२४ करिता सोबतच्या "परिशिष्ट-अ" येथे नमूद केल्याप्रमाणे २० पदव्युत्तर पदवी (एम.ई./एम.टेक.) आणि ३४ पदविका, पदवी व पदव्युत्तर पदवी (एमबीए/एमएमएस) अशा एकूण ५४ व्यावसायिक अभ्यासक्रमांचा डीबीटी पोर्टलमध्ये समावेश करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुषंगाने इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाच्या अधिनस्त विजाभज इमाव व विमाप्र प्रवर्गातील विद्यार्थ्यांकरिता शिष्यवृत्ती / शिक्षण फी, परीक्षा फी, निर्वाह भत्ता प्रतिपूर्तीच्या योजना महाडीबीटी प्रणालीवर कार्यान्वित करण्यासाठी मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०२४०४२२१६११५६९६३४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(कैलास साळुंके)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.

२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा. मंत्री /मा. राज्यमंत्री (इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद/विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. प्रधान सचिव, माहिती व तंत्रज्ञान, मंत्रालय, मुंबई.
७. प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई
८. संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण संचालनालय, पुणे.
९. आयुक्त, समाजकल्याण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. सर्व जिल्हाधिकारी, महाराष्ट्र राज्य.
११. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद.
१२. व्यवस्थापकीय संचालक, महाआयटी, मुंबई.
१३. सर्व प्रादेशिक उपसंचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण.
१४. सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी, जिल्हा परिषद.
१५. सर्व सहाय्यक संचालक, इतर मागास बहुजन कल्याण.
१६. निवडनस्ती (शिक्षण-१)

इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, शासन निर्णय क्र. शिवृत्ती २०२४/प्र.क्र.०७/शिक्षण-१, सोबतचे “परिशिष्ट-अ”

Total ५४ New Courses List-२०२३-२०२४

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
१	४०८०१	Architecture	Architecture	Post SSC Diploma (Architecture)	YES	३६	३	Y	२०२३	Architecture	Diploma
२	४०८०२	Interior Design	Architecture	Post SSC Diploma (Architecture)	YES	३६	३	Y	२०२३	Architecture	Diploma
३	४०८०३	Interior Design and Decoration	Architecture	Post SSC Diploma (Architecture)	YES	३६	३	Y	२०२३	Architecture	Diploma
४	३९९८५	Artificial Intelligence (AI)	Engineering And Technology	Post SSC Diploma (Polytechnic)	YES	३६	३	Y	२०२३	Engineering And Technology	Diploma
५	३९९८८	Data Sciences	Engineering And Technology	Post SSC Diploma (Polytechnic)	YES	३६	३	Y	२०२३	Engineering And Technology	Diploma
६	२९९३२	५G	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
७	२२९३२	५G	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B. E.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
८	२९९३४	Civil Engineering and Planning	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
९	२२९३४	Civil Engineering and Planning	Engineering And Technology	Bache or of Engineering (B. E.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१०	२१९२७	Computer Engineering (Software Engineering)	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B.Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
११	२२९२७	Computer Engineering (Software Engineering)	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B. E.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१२	२२५६६	Computer Science	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B. E.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१३	२१९३१	Computer Science and Engineering (Data Science and Analytics)	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१४	२२९३१	Computer Science and Engineering (Data Science and Analytics)	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B.E)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१५	२१९३५	Electronics and Biomedical Engineering	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
१६	२२९३५	Electronics and Biomedical Engineering	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B.E)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१७	२१९३३	Electronics and Communication (Advanced Communication Technology)	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१८	२२९३३	Electronics and Communication (Advanced Communication Technology)	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B.E)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
१९	२१९२८	Electronics and Communication (Advanced Communication Technology)	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
२०	२२९२८	Electronics and Communication (Advanced Communication Technology)	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B.E)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
२१	२१९३६	Fire Engineering	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
२२	२२९३६	Fire Engineering	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B.E)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
२३	२१९३०	Logistics	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
२४	२२९३०	Logistics	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B.E)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
२५	२१९२९	VLSI	Engineering And Technology	Bachelor of Technology (B. Tech.)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
२६	२२९२९	VLSI	Engineering And Technology	Bachelor of Engineering (B.E)	YES	४८	४	Y	२०२३	Engineering And Technology	Under Graduate
२७	१६६४३	MBA (Business Administration)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	post Graduate
२८	१६६४०	MBA (Business Analytics)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	Post Graduate
२९	१६६४४	MBA (Financial Management)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	Post Graduate
३०	१६६४७	MBA (Health Care and Hospital Management)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	Post Graduate

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
३१	१६६४५	MBA (Human Resource Development and Management)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	Post Graduate
३२	१६६४२	MBA (Logistics and Supply Chain Management)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	Post Graduate
३३	१६६४६	MBA (Marketing and Finance)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	Post Graduate
३४	१६६४१	MBA Information Technology Systems Management)	Management	M.B.A./M.M.S.	YES	२४	२	Y	२०२३	Management	Post Graduate
३५	११९६६	५G	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
३६	१२९६६	५G	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
३७	११९६३	Aeronautical Engineering	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
३८	१२९६३	Aeronautical Engineering	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
३९	११९६१	Computational Mechanics (Mechanical Engineering)	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४०	१२९६१	Computational Mechanics (Mechanical Engineering)	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४१	११९७०	Computer Science and Engineering (Data Science and Analytics)	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४२	१२९७०	Computer Science and Engineering (Data Science and Analytics)	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४३	११९६४	Electric Vehicle Technology	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४४	१२९६४	Electric Vehicle Technology	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४५	११९६९	Electronics and Communication (Advanced Communication	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
		Technology)									
४६	१२९६९	Electronics and Communication (Advanced Communication Technology)	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४७	११९६८	Electronics and Communication (VLSI Design)	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४८	१२९६८	Electronics and Communication (VLSI Design)	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
४९	११९६५	ELECTRONICS AND COMMUNICATION ENGINEERING (VLSI AND EMBEDDED SYSTEMS)	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
५०	१२९६५	ELECTRONICS AND COMMUNICATION ENGINEERING (VLSI AND EMBEDDED SYSTEMS)	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate

Sr. No	Course ID	Course Name	Stream Name	Program Name	Is Professional	Duration in Month	Duration in Year	is Active	Course start year	Course category Name	Course Type
५१	११९६२	Infrastructure Engineering and Technology	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
५२	१२९६२	Infrastructure Engineering and Technology	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
५३	११९६७	Logistics	Engineering And Technology	Master Of Technology (M. Tech.)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate
५४	१२९६७	Logistics	Engineering And Technology	Master Of Engineering (M.E)	YES	२४	२	Y	२०२३	Engineering And Technology	Post Graduate